

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor

un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Bugetul Cultelor

Cu ocaziunea întocmirii bugetelor cultelor an de an s'au făcut din partea I. P. S. Sale Mitropolit Nicolae intervenții personale și prin memorii pentru repararea nedreptăților făcute Bisericii ortodoxe, dar revendicările noastre n'au fost luate în seamă. Și în anul acesta s'au făcut din vreme memorii documentate pentru ștergerea nedreptăților și în special pentru ștergerea celor două curbe excepționale aplicate la lefile preoției.

Constatând din proiectul de buget prezentat de Ministrul Instrucțiunii și cultelor, că nici de astă dată nu s'au luat sumele necesare pentru ștergerea acestor 2 curbe nedrepte, fiindcă «economii ce am fost obligați să facem pentru echilibrarea bugetului nu ne-au permis de a rezolva această chestiune în anul acesta, ea rămânând a fi rezolvată în bugetul anului viitor, deși ar fi trebuit să se revină asupra celor două curbe speciale aplicate salariilor preoților, curbe cari au atins destul de simțitor întregul nostru cler», cum se spune în expunerea de motive, I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae, a ținut să se intereseze personal pentru repararea acestei nedreptăți. În scopul acesta I. P. S. Sa a plecat la București, însoțit de celce scrie acest raport, și luând contact cu forurile în drept, a reușit prin stăruințele depuse să exopereze prevederea în bugetul Cultelor pe 1934/35 a sumei de 30 milioane, pentru acoperirea în parte a sporului necesar la ștergerea curbelor speciale.

Întâmpinând bunăvoință la membrii guvernului I. P. S. Sa Mitropolitul s'a dus la Comisia bugetară a Camerei și în ședința din 24 Iunie a. c. luând cuvântul la discuția generală a bugetului general al Statului a relevat nedreptatea ce s'a făcut prin aplicarea celor 2 curbe speciale numai preoției și anume de 12%, în 1931 și de 15%, în 1932, în plus față de lefa celorlalți funcționari publici.

«Este o nedreptate aceasta — a continuat I. P. S. Sa — pentru că Statul e obligat să aplice aceeași măsură pentru toți salariații săi. Preoția a suferit, nu numai material, dar mai ales moral, fiind atinsă în prestigiul ei. De aceea Biserica face apel la spiritul de înțelepciune al dlui Ministru de Finanțe și al Comisiunii financiare să facă dreptate preoției suprimând aceste curbe. Maiestatea Sa Regele a enunțat cu prilejul învestiturii celor 2 episcopi un program, că «voește o biserică vie», deci trebuie să i se asigure preoției și o situație mai echitabilă, căci cu un salariu de 1700 Lei lunar, cu o preoție săracă și desbrăcată nu se poate face apostolat. Vremurile sânt de sigur grele, lumea trece printr'o criză materială, dar și printr'o criză morală, care este mult mai primejdioasă ca cea dintâi. Într'o asemenea situație rolul ce revine Bisericii este cu atât mai greu și mai

important. Preoția trebuie pusă la adăpostul nevoilor materiale».

I. P. S. Sa a încheiat cuvântarea, făcând apel călduros către dl Ministru al Finanțelor și către membrii comisiunii bugetare, pentru a repara grava nedreptate ce s'a făcut preoției.

Dl Al. Lapedatu, Ministrul Cultelor și Artelor, susține cu căldură cererea I. P. S. Sale și declară, că trebuie să se restabilească echitatea prin ștergerea curbelor.

«Nu numai moralmente ci și politicește suntem obligați — spune D-sa — ca să satisfacem nevoile preoției. Când s'au aplicat curbele asupra salariilor preoției noi le-am combătut și am promis, că vom repara nedreptatea.

«Susțin deci cu toată căldura, apelul I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae al Ardealului și rugăm pe dl Ministru al Finanțelor să satisfacă această cerere», încheie dl Lapedatu.

Dl deputat Ștefan Bogdan încă susține această chestiune.

După unele explicațiuni ale raportorului bugetului Cultelor, care se asociază la cererea I. P. S. Sale, ia cuvântul Dl Victor Slăvescu, Ministrul Finanțelor, care a răspuns, că cunoaște situația clerului, din expunerile ce i le-a făcut I. P. S. Sa cu o zi mai înainte, precum și Dl Al. Popescu Necșești cu ocazia întocmirii bugetului Cultelor și recunoaște, că reducerile ce s'au aplicat salariilor preoției au fost într'adevăr mai mari decât la celelalte categorii de salariați publici.

«Expunerea I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae al Ardealului m'a impresionat — declară D-sa «și cred că trebuie făcut ceva pentru repararea nedreptății». Dl Ministru de Finanțe declară că va pune la dispoziția Ministerului Cultelor suma de 25—30 milioane Lei pentru a putea satisface în limitele bugetului actual doleanțele preoției, dacă nu în total, cel puțin în parte, dovedind prin aceasta interesul ce-l poartă guvernul Bisericii.

I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae mulțumește călduros dlui Ministru V. Slăvescu și Al. Lapedatu, precum și comisiunii bugetare pentru bunăvoința arătată și pentru hotărârea luată și speră să se rezolve în totul nevoile preoției.

După această hotărâre a comisiei bugetare, I. P. S. Sa Mitropolitul spre a provoca un răspuns de pe banca ministerială privitor la revendicările Bisericii, a adresat în ședința din 24 Iunie a. c. a Senatului o comunicare* Ministrului Cultelor prin care arată, între altele, că Biserica ortodoxă a luat cu multă satisfacțiune la cunoștință reînființarea Ministerului Cultelor.

Reînființarea acestui Minister este un act de înaltă înțelepciune politică și de o necesitate incontestabilă și

* Comunicarea I. P. S. Sale o vom publica în întregime îndată ce va apare în Monitorul Oficial, după notele stenografice.

vor trebui cât mai larg și clar precizate atribuțiunile lui.

După ce arată rolul preoției ca factor moralizator, în aceste vremuri de desagregare morală, pe care rol preoția îl îndeplinește cu atâta râvnă, I. P. S. Sa spune: «mă simt obligat să exprim Onor. Guvern mulțumirile Bisericii pentru solitudinea arătată față de preoția noastră prin suprimarea curbelor ce i-au fost aplicate la lefă în plus față de ceilalți salariați ai Statului. Este acesta un gest de echitate, pentru că nu este admisibil ca Satul să măsoare cu două măsuri celor ce-i servesc interesele deopotrivă».

De încheiere I. P. S. Sa spune: «Făcând această comunicare, aș fi foarte recunoscător dlui Ministru al Cultelor, dacă ar binevoi, pentru liniștirea preoției, să ne comunice ce îndreptări s'au luat în noul proiect de buget, pentru ameliorarea stărei sale materiale; asemenea îl rugăm să ne comunice principiile de cari se va lăsa condus pentru a examina situațiunea Cultelor și a raportului Statului față de ele».

Dnul Ministru Al. Lapedatu, răspunzând comunicării I. P. S. Sale între altele spune:

«Principiile pe care le-am înscris în Constituție și în legile organice privitoare la Biserica ortodoxă și la regimul celorlalte Culte, au condus până acum și vor conduce și în viitor politica bisericească a Statului român.

«Principiile ce au stat la baza evoluției istorice a Țărilor române sânt de largă și generoasă ospitalitate și toleranță pentru toate cultele, dar în același timp, de intimă și indestructibilă legătură cu Biserica strămoșească, care în tot trecutul nostru, s'a confundat cu viața însăși a Statului român».

Apoi Dsa resumă în câteva puncte programul ce se va pune în aplicare pentru a sprijini doleanțele clerului.

1. Arată, că în actualul buget vor fi trecute global 30 milioane Lei pentru întregirea salariilor clerului, reduse prin aplicarea celor 2 curbe, dela 1 Noemvrie sau dela 1 Octomvrie pentru a se repara nedreptatea ce s'a făcut clerului cu aplicarea celor două curbe speciale.

2. Vor fi luate sumele necesare pentru acordarea termenelor de grație cuvenite preoților cu începere dela 1 Octomvrie a. c.

3. Un fond global de 2 milioane și jumătate pentru plata cântăreților bisericești funcționând neîntrerupt dinainte pe 1916 și acelor ce vor fi fost admiși la examenul special, cu începere dela 1 Octomvrie a. c.

4. Fond pentru înființarea a 100 parohii noi la Biserica ortodoxă.

5. Fond pentru plata preoților ce se vor numi în parohiile vacante tot dela 1 Octomvrie a. c.

6. Fond pentru plata diurnei la încă 72 protopopi în Biserica ortodoxă, începând dela 1 Octomvrie a. c.

7. Fond de 1 milion pentru ajutorarea bisericilor din Săcuine și Munții apuseni.

8. Fond de 1 milion pentru ajutorarea zidurilor de biserici și case parohiale.

9. Fond pentru plata diurnelor membrilor consistoriilor mitropolitane și eparhiale.

10. Fond pentru lucrarea de inventariere a averilor și veniturilor bisericești, și

11. Fond pentru instituirea unui episcop ortodox în America și pentru un preot la Ierusalim.

De încheiere dl Ministru a spus: «Cum vedeți un început serios, citez a zice foarte serios, de restaurare a bisericilor noastre naționale și a celorlalte culte istorice în drepturile lor și de reparare a greșelilor și nedreptăților ce li s'a făcut în trecut.

Iar aceasta într'o vreme de mare penurie a tezaurului Statului și de mari dificultăți bugetare. Căci guvernul s'a socotit obligat să dea aceste reparații, obligat moralmente pentru situația și rolul important, pe care bisericile și cultele îl îndeplinesc în viața Statului și obligat politicește pentru angajamentele ce și le-a luat la timpul său de a aduce îndreptare vexațiunilor și nedreptăților ce s'au făcut acestor biserici și culte».

I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae se declară mulțumit cu răspunsul dlui Ministru Alex. Lapedatu. I. P. S. Sa Mitropolitul Gurie al Basarabiei încă se declară mulțumit cu acest răspuns.

Pe lângă aceste îmbunătățiri față de anul trecut, putem anunța și o oarecare salarizare pusă în vedere cântăreților bisericești din Ardeal cari au diplomă dela o școală de cântăreți, începând cu 1 Octomvrie a. c. precum și altele ce se vor cunoaște la timpul său.

Este deplin sigur, că salariile preoților noștri vor fi sporite începând cu 1 Octomvrie sau 1 Noemvrie a. c. destul de simțitor, cu circa 1000 Lei lunar. Și această sporire s'a făcut, numai mulțumită înaltului nostru Ierarh, a Mitropolitului nostru Nicolae, care n'a pregetat să-și întrerupă cura din străinătate spre a putea fi la București, când se stabilea noul buget al Bisericii. I. P. S. Sa n'a pregetat a osteni în decurs de 8 zile, — din dragostea ce o poartă slujitorilor altarului — de a pune în joc înalta sa autoritate, la toate autoritățile, cari au ascultat glasul înaltului nostru păstor în apărarea justelor revendicări ale Bisericii, căci I. P. S. Sa a spus «nu pot pleca de aici fără să primesc un răspuns satisfăcător».

Dacă nu se făcea această intervenție la factorii cu cădere, nu se ștergeau curbele nedrepte și nu se prevedea nici un spor la lefa preoților.

Biserica întreagă și preoția ei trebuie să fie adânc recunoscătoare I. P. S. Sale pentru binele ce i-l-a făcut, și prin înțelegerea zelului pastoral să exprime și mai bine recunoștința și mulțumirile sale către Onoratul Guvern, care s'a arătat atât de înțelegător către nevoile Bisericii și ale preoției.

Prot. V. Nistor
consilier arhiepiscopesc.

„Congresul pedagogic-religios al preoților profesori de religie“ dela Mănăstirea Dealul

Anul acesta, începând dela congresul profesorilor de filosofie (ținut în Februarie), chestia învățământului religios în școala secundară a fost ridicată și ținută pe primul plan. Atacat de unii, sprijinit de alții, apărât cu foc uneori, — impresia multora era că învățământul religios va ieși, dacă nu înfrânt, la tot cazul diminuat ca importanță și rost în toate școlile. Se vorbea serios că religia va fi scoasă din tot cursul superior secundar, pentru ca apoi să i se mai recunoască dreptul la câte o oră în cl. V și VI. Și tocmai în vremea, când «filosofii» cu ușile închise aranjau în minister noua programă analitică pe bază filozofică, se descopere crima feroasă a celor 3 liceeni din capitală și faptele alarmante ale altor elevi de școală secundară din capitală și provincie, și a deșteptat din nepăsare pe părinți și educatori și a convertit pe mulți la sentimente mai bune față de religie.

Aceste frământări nu puteau lăsa indiferenți tocmai pe profesorii de religie. Cei din capitală s'au întrunit în repetite rânduri protestând. Au «înființat» o asociație a profesorilor de religie din țară, iar ei au format «Cercul profesorilor secundari de religie din capitală», emitând ideea ținerii unui congres general al tuturor profesorilor de religie din țară și fixând programul și alegând referenții și coreferenții pentru fiecare chestiune.

Inițiativa profesorilor din capitală a fost apreciată de patriarhie, și păstrând programul și locul de întrunire fixat (Mănăstirea Dealul), chiar și data de 19—21 Mai 1934, cu aprobarea Sf. Sinod a trecut toată chestiunea în competența Consiliului central bisericesc, iar acesta a instituit o comisiune de organizare sub presidenția p. I. Mihăilescu, decanul facultății de teologie din capitală. Comisiunea a schimbat referenții — între cari eram și subsemnatul — fără a-i mai vesti pe cei vechi de schimbarea venită, și a fixat următorul program:

Marti 19 Iunie, ora 11: Deschiderea congresului de către I. P. S. Sa Părintele Patriarh; ora 15^{1/2}: citirea tratatelor cu privire la „Raportul religiei cu celelalte obiecte de studiu în școală”, iar la ora 17^{1/2}: cele cu privire la „Programa învățământului religios în școlile secundare de toate gradele”, urmate de discuțiuni.

Miercuri în 20 Iunie, ora 9: citirea tratatelor cu privire la „Metoda de predare a învățământului religios” și discuțiuni; ora 11: *lecții practice*; ora 15^{1/2}: citirea tratatelor cu privire la chestiunea: „Psihologia în serviciul învățământului religios”, urmate de discuțiuni; ora 17^{1/2}: *lecții practice*.

Joi în 21 Iunie, ora 9: „Probleme de actualitate în legătură cu instrucția și educația religioasă din școala secundară și apoi vizitarea unor mănăstiri și a monumentelor istorice din Târgoviște.

Pe baza acestui program s'au întrunit cei 130 profesori de religie din toată țara la Târgoviște în zilele de 19, 20 și 21 Iunie cor.

Cum s'a dus la îndeplinire, — se va vedea din ceea ce urmează. Voi încerca să fac din rândurile mele oglinda cea mai fidelă a tot ce s'a lucrat. Iar la fine îmi voi permite să înșir câteva observații personale, cari pot fi folositoare pentru viitor, chiar dacă unii vor crede, că era bine să nu le aștern pe hârtie. Ceice au luat parte la congres, vor constata, că sânt juste.

După o zi întreagă de călătorie neîntreruptă am ajuns la Târgoviște seara târziu. În gară ne așteptau autobusele, cari ne-au dus la «Mănăstirea Dealul», unde își are cuibul cald liceul militar «N. Filipescu», așa de minunat organizat și condus, cum rămân să ajungă fiecare școală românească și în special școlile teologice și normale din toată țara. Aici atmosferă caldă, prietenoasă, deși consfătuirea referenților și coreferenților n'ajunsesse să pună la punct toate chestiunile, rămânând să mai discute și a doua zi (Marți) până la ora primirii oficiale.

Marți, des de dimineață, am pornit în cete mici să vizităm instituția, rămânând uimiți de cele ce vedeam. Ne-a impresionat adânc cea mai veche biserică de piatră din țară, zidită de Radu cel Mare, cu impresionanta ei siluetă arhitectonică și cu admirabila dantelărie, fin dăltuită, de arabescuri în piatră. În lăuntru morminte mari și sfinte, între cari cele mai însemnate ale lui Radu și ale lui Mihai Viteazul. Supără doar iconostasul gotic, așezat acum vreo 200 ani de voevodul Stirbey, iar afară clopotnița fără gust și potrivire. Lângă

fosta reședință de vară a numitului voevod, facem cunoștință cu dl general Marcel Olteanu, comandantul pe viață și mâna dreaptă a lui Nic. Filipescu în organizarea acestei școale model, venit anume să țină locul dlui comandant activ Bălăcescu, care era greu bolnav, și să întâmpine pe I. P. S. Patriarh, autoritățile și pe congresiști. Până la ora primirii, ne-a întreținut cu importante informații privitoare la N. Filipescu și înființarea instituției, care ne-a găzduit cu atâta bunăvoință și atenție.

Se apropie ora primirii oficiale. Elevii școalei în frumoasa lor uniformă se înșiră pe ambele margini ale drumului ce duce la biserica lui Radu. Lângă clopotnița corpul profesoral al școlii, în frunte cu dl general Olteanu și preoții congresiști. Apar rând pe rând autoritățile din Târgoviște (prefect, primar, protoereu etc.). Nu după mult coboară din automobil între uralele elevilor liceului militar și în sunetele imnului patriarhicesc, cântat de preoți, însuși I. P. S. Sa Pă. Patriarh Miron. După prezentarea corpului ofițeresc și profesoral al liceului, toți se îndreaptă spre biserica evocatoare de puternice amintiri, cari îl fac și pe I. P. S. Sa să povestească emoționanta readucere dela Iași a capului lui Mihai Viteazul și

decorarea lui cu ordinul Mihai Viteazul de către regele Ferdinand, care și smulge spontan ordinul din piept și-l așează pe capul celui mai genial militar român, așezându-l așa în frumousul mormânt de marmoră spre odihnă de veci. După doxologia din biserică, a urmat revista și defilarea «Șoimilor» (elevii) mănăstirii Dealului, o demonstrație la poligonul de tragere, și vizitarea localului batalionului. Am trecut apoi peste frumousul «stadion» al școalei în sala de festivități, decorată de sărbătoare, unde școala ne-a delectat cu un frumos festival artistic — cor și orhestră — și unde am avut bucuria să văd pe distinsul meu elev Stoia, dirijând nuanțat și fin ca profesor de muzică corul șoimilor, alături de dl Bobescu care nu se lăsa mai prejos cu orchestra. De aici am trecut pe tribuna terenului de sport («stadionul» de care aminteam) pentru a ne încânta de admirabilele exerciții de gimnastică, jocuri și exerciții de atletism ale elevilor.

Numai după împlinirea unui program festiv atâta de impresionant al șoimilor dela Mănăstirea Dealul, am trecut iarăși în sala de festivități pentru deschiderea congresului.

(Urmează)

Protopopul Gh. Maior

profesor la școala normală „A. Șaguna” — Sibiu.

Probleme, fapte, comentarii

Anuarul X, pentru 1933—1934, al Academiei teologice „Andreiană” ortodoxe române din Sibiu, publicat de N. Colan, rector, Tip. Arhidiecezană, Sibiu, 1934. — Cuprinde: *Biserica ortodoxă rusească*, scurtă ochire asupra originii și a vieții sale, o prelucrare de prof. I. Beleuță, — cu atât mai captivantă, cu cât știm că biserica ortodoxă rusească trece astăzi prin grele încercări. Se citesc cu interes amănuntele caracteristice despre moravurile, datinile bisericești, și ceremoniile poporului la diferite prilejuri. — *Psihologia în slujba învățământului religios*, este un studiu, semnat de profesorul Dr. Nicolae Terchilă. Lucrat cu dovezi din cei mai însemnați pedagogi și scriitori, studiul profesorului Dr. N. Terchilă va face bune servicii cateheților noștri din școlile secundare. — Din datele școlare vedem că Academia teologică „Andreiană”, în anul școlar trecut, a avut în cei patru ani, 85 studenți (au fost și două studente). În afară de școală, atât profesorii, cât și studenții au continuat să aducă devotați

contribuție la ridicarea morală și culturală a poporului: profesorii au ținut numeroase conferințe și predici, ear studenții au dat mai multe concerte în orașe și sate din Arhiepiscopia noastră. —

Academia teologică „Andreiană”, ca și academile teologice din celelalte eparhii ale mitropoliei Ardealului, au înfăptuit în cursul ultimilor ani, progrese indiscutabile, stând alături de facultățile teologice în ce privește materiile și cursurile, (ba, din punct de vedere al disciplinei școlare, socotim că academile noastre au o situație mai binefăcătoare asupra viitorilor păstori suflători ai poporului).

Ar fi prin urmare cu dreptate ca statul să acorde și academilelor teologice ortodoxe române drepturi atribuite facultăților teologice, — în deosebi când asemenea drepturi au fost acordate în timpul din urmă și academilelor teologice greco-catolice. Nu invidiăm această favoare, ci o dorim și pentru noi.

rilor despre aceste probleme, pe noi ne interesează ce s'ar putea spune despre problema morții și a nemuririi pentru mîntuirea omului de azi, ce spune filosofia religiei despre această problemă care ne atinge pe fiecare personal, pentru că de fapt cu o moarte toți sîntem datori.

Cicero s'a folosit de „consensus gentium”, de credința în Dumnezeu a tuturor popoarelor, ca de un puternic argument pentru existența lui Dumnezeu. Cu același drept am putea vorbi despre un „consensus gentium” cu privire la viața de după moarte, construid din aceasta un argument pentru nemurire. Dar mulți susțin că universalitatea acestei credințe nu garantează valabilitatea ei universală. Așa și filosoful german Ludvig Feuerbach a cunoscut universalitatea credinței în Dumnezeu și a tras din aceasta o concluzie tocmai contrară. Forța cea mai puternică în domeniul vieții — zice Feuerbach — este instinctul de conservare; prin urmare se înțelege dela sine că tot ce este viu vrea să trăiască, și nu să moară; această voință este atât de puternică încât zdrobește și porțile morții. Fantazia omului dornic de viață și terică de a creat zei, cari să salveze viața omenească din catastrofa vremelnice. Astfel ajunge acest filosof să învețe că zeii sînt făpturi plămuite de

mani Mântuitorul s'a luptat crunt cu destinul morții acoperindu-i-se fața sfântă cu sudori de sânge. Ideea morții a avut totdeauna influență covârșitoare asupra oamenilor. Un cugetător străin ne aseamănă pe noi muritorii pe acest pământ cu niște condamnați la moarte, cari înaintăm cu pași grăbiți spre eșafod. Sau — spune același autor într-o altă asemănare, — ne aflăm cu toții într'un tren, despre care știm, că aleargă în mod inevitabil spre pierzare, catastrofa se apropie cu iuteala fulgerului, doar momentul prăpădului nu-l știm. Dar un minunat instinct de viață ne hărăzește într'un mod neînțeles, puterea de a ședea mulțumiți la masă în vagonul restaurant și de a gusta fără supărare plăcerile scurtei călătorii, de a mânca, bea, râde, glumi, și a delecta ochii cu mulțimea tablourilor care se perindă la geam în goana trenului.

Problema morții a avut și are o importanță foarte mare în viața și dezvoltarea spirituală a omenirii. Fenomenul morții a exercitat o influență covârșitoare asupra omului. Ce s'a întâmplat cu semenul său mort, care zace acum fără suflare, fără grai, al cărui trup neinsuflit este supus fără cruțare procesului grozav al descompunerii? Deodată cu ultima lui răsuflare a trebuit să-l părăsească acea putere tainică prin care a funcționat mecanismul minunat al organismului complicat. Moartea este

fără îndoială unul dintre cei mai importanți factori, cari au determinat pe om să dea o deosebită atenție acelor fenomene de viață pe cari noi le numim suflători și spirituale și în dosul luminii văzute să presupună o taină veșnică, dumnezească. Moartea a îndemnat, în mare măsură, pe om la o interiorizare a vieții sale, la o întoarcere dela o viață brută-materială sau instinctivă-animalică spre una spirituală. Experiența nediscutată a morții îl constrânge să creadă că trupul omenesc, variază, nu prin acea putere tainică pe care o numim suflet, în care părăsindu-l, acesta este dat putreziciunii.

Această putere tainică, dar mai ales soarta acesteia după despărțirea sa de trup, a preocupat în tot trecutul și preocupă mai ales în zilele noastre mintea omenescă, dând naștere celor mai diferite credințe. Amintesc aici numai câteva dintre cele mai cunoscute învățături despre viața sufletului după moarte. Așa cred inzii și alte popoare în *metempsihoză*, sau că sufletul se mută dintr-o viață într'alta, pânăce purificat de toate păcatele ajunge în Nirvana. Grecii și romanii credeau că sufletul își continuă viața în lumea umbrilor, în Hades. Egiptenii credeau că sufletul trăiește pânăce există trupul, credință care a dat naștere mumiiilor și piramidelor.

Dar orice s'a crezut în cursul veacu-

FOIȘOARA

Despre Moarte și Nemurire în lumina filosofiei religioase

Spune-mi ce crezi despre moarte, și-ți voi spune cine ești. Sau nu te gîndești nici când la moarte? De fapt în primul rând ar trebui să vorbesc despre *ușurința* prin care o mare parte a oamenilor îndepărtează dela ei ideea morții. În special pentru român problema morții nu prea stă în centrul preocupărilor sale, și când vrea să spună că de puțin îl preocupă o chestiune, se pronunță în mod proverbial că „nu s'a gîndit, ca la moarte”. Aici, în loc să admirăm negrija morții, ne minunăm de acea putere de viață sufletească, ce se manifestă într-o asemenea credință, de acea trăinicie a afirmării proprii, care nu se lasă intimidată de simulacrul morții, ci mai curînd neagă pericolul ei.

Și cu toate acestea frica, groaza morții produce un fior natural și comun tuturor vietăților. Creștinismul vorbește fără rezervă despre profunda frîmțare sufletească pe care a avut-o în fața morții însuși Hristos Fiul lui Dumnezeu când a zis: „Părinte, dacă este cu putință, treacă dela mine paharul acesta”. În grădina Getsi-

Cuvinte de reținut. — În ședința solemnă a Corpurilor legiuitoare, ținută Joi în 21 Iunie 1934, ministrul de externe al Franței, Louis Barthou, cetățeanul de onoare al României, a rostit un magistral discurs. Într-o sărbătorească declarație, marele om de stat a spus, că granițele României Mari nu se pot atinge: „Aceste granițe erau ale voastre, sunt ale voastre și rămân ale voastre. Cine ar vrea să ia din teritoriul vostru un centimetru pătrat, s'ar izbi de rezistența voastră. Dar rezistența voastră n'ar fi singură: aveți glasul, sprijinul, inima Franței”.

Sânt cuvinte, care arată, că poporul francez și poporul român stau în serviciul idealului de libertate, pace și dreptate.

Despre broșura: Să se facă dreptate, broșura publicată de curând în Sibiu din partea p. V. Nistor, foaia Renașterea din Cluj spune:

„Meritul consilier arhiepiscopesc dela Sibiu, care ne oferă de ani de zile broșuri documentate cu privire la situația bugetară a Cultelor, continuă această informație în legătură cu bugetul în curs de întocmire. Autorul strânge și de astădată într-un mănunchi complet revindicările bisericii noastre. Citindu-le cu înțelegerea ce ele o comportă, te cuprind un sentiment de revoltă față de nedreptățile numeroase, ce se fac ortodoxiei în raport cu celelalte culte. Este o situație pe care o biserica, demnă și conștientă de misiunea ei națională în stat, n'o mai poate tolera. Se impune pașirea la acțiuni mari și grabnice, care solidarizând pe toți, cler și popor, să obțină pe toată linia respectul ce se datorează bisericii noastre.

Recomandăm insistent frumoasa broșură a părintelui Nistor, însoțită de mișcările din F. O. R. Pentru ei, datele ce le conține, sânt revelatorii și un izvor de propagandă rodnică.”

Rolul preotului în societatea românească. Sub acest titlu un ziar din capitală publică un răspuns al dlui prof. universitar Nichifor Crainic, din care extragem următoarele: „Eu socotesc pe preot un agent al revoluției morale permanente. Menirea lui e să modeleze pe om după chipul și asemănarea Domnului nostru Iisus Hristos, iar societatea s'o identifice cu Biserica. Transformarea morală a societății e absorbirea ei în substanța religioasă a bisericii. De aceea, preoția e cotidiană, iar nu numai duminicală, cum o înțeleg unii...”

Față de alternativa alegerii între politică și altar, d-sa răspunde: Pentru el politica trebuie neapărat subordonată altarului. Știu că sânt încă mulți cari sacrifică clubului politic altarul în schimbul unor avantaje personale. Pe toți aceștia eu i-aș exclude din biserică. Politica în sens curent e valul de respăgânizare și rebarbarizare a societății. Preotul e dator să stea împotriva invaziei păgâne și barbare. El trebuie să fie busola parohiei...”

Cu privire la raportul dintre stat și biserică ortodoxă română, d. Crainic,

între altele mărturisește: Posibilitatea de a fi creștin e universală. Realizarea acestei posibilități e, prin natura lucrurilor, națională. După vechea noastră doctrină orientală, fiecare națiune își are îngerul său călăuzitor. Universal în posibilitate, creștinismul e particular în realizare.

„În România, creștinismul ortodox e un dat istoric și etnografic. Românii de sânge sânt ortodoci. Astfel idealul național, adică voința de perfecțiune românească, se confundă în idealul creștin, adică voința de perfecțiune ortodoxă,

„Adâncirea acestei conștiințe în spiritul poporului nostru va însemna încorporarea naționalismului în cadrele spirituale ale bisericii...”

Statul nostru modern e stat laic, adică indiferent din punct de vedere religios. Existența bisericii ca organism social îl jenează sub raportul bugetar. Constrâns la un moment dat să admită toate cultele în buget, el manifestă neconținut tendința separației bisericii de stat. Aceasta e idealul ori căruia stat laic.

Tendința bisericii însă, izvorâtă din caracterul ei totalitar, este și trebuie să fie reîncreștinarea statului. „Toate stăpânirile sânt dela Dumnezeu”, — cu condiția inexorabilă ca aceste stăpâniri să se pună de acord cu voința lui Dumnezeu. Formula care poate exprima just raportul bisericii cu statul în spiritul realiv al creștinismului nostru oriental, e următoarea: *Patriarh național și Monarh ortodox...*

Un stat național creștin nu se poate clădi decât după viziunea sociologiei evanghelice: națiunea ca totalitate a funcțiilor corporative, armonizate sub imperiul spiritualismului religios.

„Dacă aș avea putere, aș striga de pe toate coperișurile acest adevăr pentru a-l infuza în conștiința tuturor românilor adevărați: singur acest tip de stat convine unei societăți naționale, organizată pe principii creștinești.”

Astfel de idei trebuie să fie un bun comun și un ideal de luptă pentru toți preoții, presupunând înainte de toate cunoașterea și puterea lor. Pr. II. V. F.

Miscare religioasă în Brașov. — Duminecă, în 10 Iunie 1934, s'au întrunit societățile religioase ale tinerimii adulte „Sf. Gheorghe” din protopiatul Brașovului. După slujba Vecerniei, slujită în Biserica Sf. Adormire cu predica ocazională a preotului S. Garcea din Cernat-Săcele, membrilor din societate li s'a rulat un film cultural în sala Astrei. La ora 5 p. m. societățile, grupate în jurul steagului lor și în coloană disciplinată, s'au îndreptat spre lic. „Șaguna” unde s'a aranjat un frumos festival. Au fost de față cu societățile lor următorii preoți: Marin, Dr. Debu, Garcea, Maxim, Ienciovici, Greceanu, Ludu, Nan, Contandin, Purcăroiu și soc. elevilor dela liceul Șaguna. În program s'au executat coruri religioase de: Corul Bisericii Sf. Nicolae și corul societății Sf. Gheorghe din Turcheș. Mai mulți elevi ai liceului „A. Șaguna” au recitat poezii, iar pă-

rintele diacon I. Brânzea a vorbit despre: Calea pe care trebuie să o străbată în viață membrii soc. Sf. Gheorghe. Adunarea din acest an a avut ca oaspe pe părintele Consilier Arhiepiscopesc, Tr. Scorobef. Sfinția Sa a luat cuvântul dând sfaturi prețioase tineretului. Festivalul s'a încheiat cu cuvintele părintelui protopop Dr. I. Blaga, mulțumind celor ce au luat parte, și declarându-se satisfăcut de manifestarea tineretului organizat în societatea, care își are ca scop transformarea membrilor ei în misionari ai idealului creștin.

— Manifestații, culturale și religioase, am mai avut, anul acesta, în Brașov, în zilele de 19 Mai și 23 April. În prima din aceste zile s'a ținut, în sala festivă a liceului „A. Șaguna”, și în cadrul „Frăției Ortodoxe Române”, conferința dlui Octavian Goga, despre: Renașterea națională a României. Conferințiarul a desfășurat în mod captivant mișcarea spre care tinde în mod firesc suflarea românească. În cea de a doua zi societatea religioasă „Sf. Gheorghe” a elevilor dela liceul „A. Șaguna” și-a comemorat amintirea patronului spiritual. Ședința a fost cercetată de numeros public, fiind și bun un prilej ca părinții elevilor să poată lua contact cu școala. Părintele diacon Ioan Brânzea, catihetul liceului, a evocat viața ostașului lui Hristos: Sfântul Gheorghe, mucenic și purtător de biruință, prin sfințenie de viață și prin putere de credință, pe care îl dă elevilor de exemplu de îndrumare a vieții lor. S'au recitat apoi poezii religioase, iar corul liceului a executat, sub conducerea prof. Oancea, mai multe bucăți corale. Coresp.

Dela Cercul religios I Mediaș. — Duminecă, în 17 Iunie a. c., s'a ținut, în parohia Bratei, conferință preotească precedată de serviciu divin, săvârșit în sobor, asistând aproape toți membrii cercului în frunte cu C. Sa părintele preș. Gheorghe Iacob. La preceasnă a cuvântat preotul Petru Pătărău din Moșna, despre iubirea față de deapropoale pentru dobândirea împărăției cerurilor. La sfârșitul liturghiei a vorbit părintele președinte despre rostul întrunirii preoțești, invitând pe ascultători la conferința fixată pe ora 2 d. m.

După masă s'a servit Vecernia, sfîntirea apei, ear părintele Aurel Băcilă din Curciu a ținut o conferință despre: „Credință, dragoste și buna armonie, ce trebuie să existe între enoriași”.

C. Sa părintele președinte mulțumește credincioșilor pentru buna ascultare dată învățăturilor semănate de preoți.

Părintele local, I. Stirbețu, mulțumește, în numele credincioșilor, părintelui președinte și preoților pentru înțelepele sfaturi și îndemnuri date.

despre infinitul spre care ne înălțăm prin moarte.”

Acestea sânt obiecțiunile morale împotriva nemuririi în înțeles egoist. Vom mai aminti pe scurt ce spun împotriva nemuririi științele naturale și psihologia.

Viața noastră — spun aceste științe — este o neîntreruptă schimbare de materii, așa că azi nu mai purtăm în corpul nostru nici un atom, pe care l-am fi avut înainte cu zece ani. Acelaș lucru se referă și la sufletul nostru, care nu ar fi o realitate persistentă. Cât de mult ne mirăm la maturitate când citim o scrisoare făcută de noi în anii copilăriei. Oare de fapt am fost eu acela, care a avut atunci acele senzații, acele idei, acele griji și speranțe? Omul nu poate intra de douăori în aceeaș apă a unui râu, zice Heraclit. Există o legătură internă, o continuitate dar nici de cum o identitate între „eu”-l nostru de azi și cel de altă dată; aici nu poate fi vorba despre o substanță solidă care ar putea fi conservată pentru veșnicie.

Unii au asemănat sufletul cu un vârtej dintr'un râu, al cărui curent se izbește de un iaz. Vârtejul are o formă originală, proprie, am putea zice o formă și existență individuală, o continuitate a formațiunii sale, dar el nu este o realitate de sine stătătoare; el atrage la sine neîncetat apă nouă pe care o păstrează o clipă și pe

În conferința intimă, în care mai întâi președintele a parentat pe decedatul membru Zaharie Harhoi, s'a discutat asupra felului cum s'a ținut slujba în sfânta biserică, asupra predicii și a conferinței, cuprinzându-se observările făcute în proces-verbal.

Părintele președinte Gh. Iacob schițează activitatea preotului I. Stirbețu, în decursul celor 8 ani de preoție, din punct de vedere pastoral, social, național și economic, arătându-l drept pildă de urmat colegilor săi, și exprimându-și regretele că prin depărtarea Sf. Sale pierde tractul nostru pe unul dintre preoții cei mai vrednici.

Preoțimea cercului ia act cu regret că o părăsește și roagă pe bunul Dumnezeu să-i ajute și mai departe în munca viitoare ce-l așteaptă în parohia din Șura Mare, protopopiatul Sibiului.

Răspunde părintele I. Stirbețu înșirând greutățile ce le-a întâmpinat în parohie, precum și diferitele lucrări ce le-a săvârșit; mulțumește părintelui președinte Gh. Iacob pentru hotărârea de a convoca această conferință preotească în Bratei, și preoților participanți pentru dragostea arătată.

Președintele încheie conferința, rămânând în sarcina biroului fixarea proximei întruniri și statorirea ordinei de zi. Coresp.

Conferința anuală a doua, a preoților din protopopiatul Deva, s'a ținut în 9 Iunie c., sub conducerea P. C. Sale părintelui protopop Iosif Morariu, în sala festivă a primăriei locale, unde, după invocarea Stântului Duh, s'a desfășurat programul lucrărilor.

S'a citit o dare de seamă asupra valoroasei publicații „Epicleza euharistică” de profesorul N. Popoviciu. Au luat cuvântul mai mulți dintre preoții prezenți, apreciind importanța deosebită a acestei cărți în literatura teologică, și relevând în acelaș timp că biserică greco-catolică română întrebuințează și astăzi epicleza întocmai ca biserică noastră ortodoxă, — deși Blajul însuș a combătut și combate această epicleză.

Alte dări de seamă s'au ocupat: cu publicațiunile „Cultul inimii lui Isus la catolici”, de Dr. V. Lăzărescu, operă aducătoare de bune servicii preoției și credincioșilor noștri; din publicația „Biserica și problemele sociale”, de Pr. I. Dragoș, s'a relevat conferința dlui Nichifor Crainic despre actuala problemă: Tineretul și creștinismul, atât de luminos expusă.

Conferința s'a ocupat apoi de: chestiunea modificării statutelor fondului de pensii preoțești; de chestiunea sectelor din parohii; de introducerea examenelor la sfârșit de an școlar în școalele primare; și în sfârșit de necesitatea grabnică de-a se pune la dispoziția preoției manualele de religie pentru începutul noului an școlar. Coresp.

egoismul omenesc pentru realizarea dorințelor lui. Omul vrea să scape din amăgirile vieții și ale morții prin alte amăgiri și crede bucurios în cele dorite.

Învățătura lui Feuerbach e greșită din temelie ei, deși are unele observații juste despre egoismul omenesc, care se resimte și în credința în nemurire. Afirmației că credința într-o viață nouă veșnică nu este altceva decât o tendință a egoismului de-a se continua în infinit, trebuie să i se opună un „veto” răspicat. Dacă credința noastră în viața de veci ar izvoră numai din exigențele omului dornic de viață și fericire, care nu vrea cu nici un preț să piară, ca bogatul din Biblie, care având ce-i trebuie și fiind însetat după viață și fericire în treabă pe Isus, ce are de făcut să dobândească viața fără de sfârșit; dacă credința noastră în nemurirea sufletului ar izvoră numai din dorul după o răsplătă bogată pentru jertfa cerută de îndeplinirea dărilor noastre, în acest caz ar fi amenințată curățenia năzuinței morale. Nu putem nega că la păgâni, ca și la creștini credința aceasta se alimentează în mare măsură din asemenea dorințe. Dar dacă am constrânge pe oameni la îndeplinirea chemărilor lor numai prin aceea că le-am promite o plată bogată în ceruri, cum face de ex. Islamul, care zugrăvește plăcerile raiului într-o formă prea omenească; dacă

am opri pe oameni dela rău numai prin aceea că-i amenințăm cu torturile îngrozitoare ale iadului, am acorda un prea mare credit egoismului, am întinde granițele egoismului în veșnicie. Așa ceva este în flagrantă contradicție cu scopul religiei și moralei adevărate. În acest loc strălucesc în splendoarea lor neîntrecută următoarele cuvinte ale Mântuitorului: „Celce vrea să-și țină viața sa, o va pierde pe ea”.

Filosoful Feuerbach combate o credință în nemurire, care se află adânc sub nivelul religiei Mântuitorului, combate aceea exigență pe care Schleiermacher o respinge ca nereligioasă. Acest gânditor religios în a doua sa cuvântare asupra religiei se adresează către așa numiții creștini prin următoarele cuvinte: „Gândiți-vă cum tind toate în religie într'acolo, ca cercurile înguste ale egoismului nostru să se lărgască și încetul cu încetul să dispară în mod infinit. Cei mai mulți oameni însă au oroare în fața infinitului, nu vreau să iasă din cercul îngust al „Eu”-lui și sânt îngrijați exclusiv de soarta acestui „Ego”. Ei vreau să ducă cu sine și dincolo de mormânt numai ce este omenesc. Năzuiri-vă să fiți mai mult decât santeți, ca să pierdeți puțin atunci când vă pierdeți pe voi înși-vă. Când se va deștepta în voi un dor mai sfânt, atunci vom vorbi despre acele nădejdi pe cari ni le dă moartea, și

urmă îi dă calea mai departe. În vârtej conținutul se schimbă neîncetat, doar forma persistă. Dar chiar și aceasta dispăre în datace scade apa râului; forma nu poate exista în sine, dacă nu primește un conținut de afară.

Unii psihologi învață că la fel ar fi și cu sufletul. Ce ar fi acesta — zic ei — fără afluența impresiilor sensoriale. O „tabula rasa”. Sufletul copilului seamănă cu o pagină nescrisă. Excitățiile externe, prin organele simțurilor, umplu această pagină. Sufletul ar fi prin urmare un rezultat al impresiilor externe.

Psihologia de azi nu mai este învățătura despre suflet, ci numai știința despre fenomenele vieții sufletești, despre procesele și legile psihice. Psihologia de azi nu-și mai pune întrebarea dacă există și ce este sufletul? (Sfârșitul urmează)

A apărut: Albumul comemorativ Andreiu Șaguna

Prețul Lei 50

Se poate procura dela Librăria Arhiepiscopale din Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45, trimițându-se prețul plus spese postale Lei 15 prin mandat postal.

Convenire colegială de 30 ani. — Marți, în 26 Iunie 1934, ne-am întrunit în Sibiu foștii elevi ai Institutului teologic «Andreian», cari am absolvat cursurile teologice în anul școlar 1903/4, pentruca, în mijlocul bucuriei unei revederi frățești după 30 de ani, să ne aducem aminte de momentele de seamă, trăite împreună în acest institut, și să ne exprimăm omagiul de recunoștință față de foștii profesori azi încă în viață.

Marți dimineața la ora 8¹/₂, s'a ținut în catedrala mitropolitană serviciu divin — utrenie împreună cu sfânta liturghie și rugăciunea de mulțumire, la sfârșitul căreia s'a slujit parastas pentru profesorii și colegii morți în acest răstimp de 30 de ani. Atât la sfânta liturghie, cât și la parastas au oficiat prot. Traian Petrișor, consilier mitropolitan, cu preoții Remus Roșca din Zălau și Gheorghe Popoviciu din Sânt-Andreeș. După terminarea serviciului divin părintele consilier Traian Petrișor a ținut o alocuțiune potrivit momentului, (o vom publica în numărul viitor al ziarului. RED.).

Serviciul divin terminat, toți colegii ne-am prezentat în corpore la foștii noștri profesori azi în viață: P. S. Sale Dr. Vasile Stan arhieru-vicar, I. P. Cuv. Sale Dr. Eusebiu R. Roșca arhimandrit, Dr. George Proca consilier arhiepiscopesc și Timotei Popovici profesor, înaintea cărora câte unul din colegi au tălmăcit sentimentele de venerațiune și recunoștință, de care sântem pătrunși față de deum în timpul studiului ni-au fost îndrumători entuziaști în cele bune, frumoase și folositoare activității noastre pastorale.

Ca să ne rămână o amintire despre această zi plăcută, ne-am fotografiat împreună cu foștii profesori, s'apoi am luat masa împreună în refectorul Academiei teologice, unde având în mijlocul nostru dintre foștii profesori pe PP. CC. LL. Dr. Gh. Proca și T. Popovici, am petrecut clipite de adevărată dragoste frățească, comunicându-ne reciproc învățămintele ce le-am putut culege într'un răstimp de activitate pastorală destul de îndelungată, ne lipsind nici clipitele, în care ne-am adus aminte de zilele fără de griji trăite în acest institut.

I. P. S. Mitropolit Nicolae nefiind în Sibiu, am rugat secretariatul să comunice înaltului lerar omagiul nostru de supunere și venerațiune.

Pentru încunoștințarea pe această cale a colegilor, cari au fost impedești a lua parte la convenire, țin se amintesc, că din 43 absolvenți, azi mai sânt în viață 27, dintre cari 17 au răspuns la apel.

Această zi de amintire a fost pentru noi o adevărată zi de praznic. T. P.

Incheierea anului la Școala de cântăreți

Anul școlar la Școala de cântăreți din Sibiu s'a încheiat în 23 Iunie a. c. cu solemnitatea obișnuită.

Corul școlii condus de prof. N. Tópolog a executat două cântări religioase, — au urmat două declamațiuni și două cântări la vioară.

Directorul pâr. Ștefan Morariu, după cetirea clasificărilor a rostit o frumoasă cuvântare, făcând istoricul școlii și exprimând profunde mulțumiri I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae pentru părinteasca purtare de grije și ocrotire a acestei școle.

Luând cuvântul părintele consilier Dr. G. Proca, asigură atât corpul profesoral cât și pe elevi, și în deosebi pe absolvenții școlii de părintească îngrijire a I. P. S. Sale și le împărtășește arhieriasca binecuvântare a înaltului lerar.

Indeamnă pe elevi să cultive muzica bisericească și poporală, pentru că ea e însemnat factor cultural și e strâns legată de limba, obiceiurile și datinele religioase și naționale ale poporului.

Fiecare popor se nizește a-și cultiva și desvolta muzica până la cel mai mare grad de perfecțiune.

Muzica are cea mai mare înrăurire asupra culturii omului. Ea ne nobilizează inima și ne ridică simțămintele.

Accentuează că cântarea este un puternic factor de conservare și un însemnat mijloc cultural.

Dar, ca cântarea să corespundă menirii ei, și să contribuie faptele la înaintarea culturală a poporului, trebuie să fie predominată de un spirit religios-moral, și să se pună pond în primul rând pe cultivarea muzicii bisericești.

Compoziția arilor să fie făcută în spiritul bisericești orientale.

Fiecare ton să corespundă spiritului rugăciunii și cântării ce se execută, așa încât să pătrundă toate corzile inimii, și să desvoale în ascultători adevărată pietate creștinească.

De încheiere corul a mai executat o frumoasă cântare națională.

În cele următoare publicăm numele absolvenților, cari anul acesta au obținut diploma de cantori: Mihai Cioancă din Cerghid, eparhia Cluj; I. Istrate din Poiana-Sibiu; Petru Muntean din Mărtănuș-Oituz; Laurențiu Nemes din Războieni-Cluj; David Păruș din Turnișor-Sibiu; Ioan Rujan din Crizbav-Brașov; Ioan Suciu din Chintelnic-Cluj și Romul Toma din Trestia-Brad.

Lângă sicriul unei vrednice preotese

În după amiaza zilei de 10 Iunie c., sub vraja unui cer senin și în bătaia caldă a razelor de soare, a fost scoborâtă la locul de veșnică odihnă, spre a străbate eternitatea, soția vrednică a octogenarului preot și protopop onorar, ortodox român, Ioan Curta, din comuna Bunești, județul Târnava mare, preoteasa Elisaveta Curta, decedată în al 78-lea an al trudnicei sale vieți și al 56-lea an al fericitei sale căsătorii.

Destinul ei se săvârșise. O viață întreagă de muncă cinstită, de abnegație și devotament, puse toate în slujba sporirii și ridicării prestigiului și numelui de preot ortodox român, își cere jertfa sa firească.

Defuncta făcea parte din vechea generație a femeii române. Statornică în credința strămoșească, refractară până la întransigență, față cu fizionomia modernismului feminin, strălucitor la înfățișare, dă-sărac în fapte și virtuți, ea înțelegea să trăiască viața curată a satelor, plină de răvnă și strălucire neartificializată, pururea pătrunsă de grija maternă de a da celor 7 fii ai săi o educație bună și creștinească și a contribui cu toate puterile ei, pentru misiunea de preot a soțului său, să fie deplină în sensul celui mai înalt spirit de jertfă și abnegațiune, servindu-și astfel neamul și biserica strămoșească.

Aceasta străduință curată i-a fost pe deplin răsplătită încă în viață din partea Atotputernicului Dumnezeu, care i-a dăruit o căsnicie dintre cele mai alese și neprihănite, și tot ca răsplătă i-a fost dat să vadă cu ochii împlinirea visului: fericirea copiilor săi cari ocupă funcțiuni frumoase în marea societate a neamului nostru românesc.

A fost însoțită cu pietate până la mormânt de toți fiii săi recunoscători, alături de venerabilul său soț și de întreg poporul care a venerat-o și a iubit-o ca pe o mamă.

Fie ca viața ei curată, pilduitoare, să strălucească până în adâncul vremurilor, iar neamului nostru îi dorim să aibă multe femei de măreție și curățenia sufletească a preotesei Elisaveta Curta!

Correspondent.

Nr 5928/1934

Concurs

Pentru ocuparea catedrelor vacante de religie, din: Petroșani, Deva, Gheorgheni, Sf. Gheorghe, Blaj, Cristur și Odorhei se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Concurenții își vor înainta cererile în termen atât la Consiliul nostru arhiepiscopesc, cât și la On. Minister al Instrucțiunii.

Consiliul arhiepiscopesc.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului s'a înapoiat cu trenul de Miercuri, în 27 Iunie, la reședința Sa; ear Sâmbătă în 30 Iunie a plecat în protopopiatul Orăștiei pentru a sfinți biserica din parohia Sereca, și a face vizitații canonice în câteva din parohiile acestui protopopiat.

Invitare. Foștii beneficiari, ai mesei studenților, de pe lângă Liceul de stat din Sibiu, — masă susținută de institutul de credit și de economii „Albina”, — sânt rugați a se întruni la 1 Iulie 1934, ora 11¹/₂ a. m. în sala de conferințe a liceului de stat „Gheorghe Lazăr”, la o consfătuire. La această întâlnire va fi a se lua în deliberare înființarea unei persoane juridice, sub numirea: „Fondul Veturia I. Lapedatu”, pentru susținerea mesei gratuite a elevilor dela liceul de stat „Gheorghe Lazăr” din Sibiu. Sânt invitați a lua parte și donatorii sumelor vărsate la fond, întru eternizarea memoriei fostei conducătoare pe vremuri a mesei studenților, precum și toți aceia cari poartă interes pentru înfăptuirea gândului bun mai sus atins. Invitații cu domiciliul în alte localități, precum și cei ce vor fi reținuți de a lua parte în persoană la consfătuire, pot să-și exprime aderența în adrese trimise direcțiunii Liceului mai sus amintit. — *Comitetul de inițiativă* pentru adunarea de contribuiri în folosul fondului „Veturia I. Lapedatu”.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 1 Iulie 1934, va predica părintele M. Neagu.

Orchestra orașului Sibiu concertează luni, 2 Iulie, ora 8³⁰ seara, în parcul sub arini. Program variat cu piese alese, între care: La arme (de Șt. O. Iosif, muzica de Castaldi), și Suvenir de București.

Nr 5927 Școl.

Concurs

Pentru primirea elevilor în Internatul arhidiecezan din Sibiu pe anul 1934/5.

Pentru primirea elevilor în Internatul arhid. din Sibiu pe anul școlar 1934/5 se publică concurs.

Vor fi primiți în mod gratuit orfanii de preoți, săraci și silitori, iar ca solvenți copii de preoți și ai altor părinți mireni.

Orfanii de preoți, cu spor slab în studii, vor fi supuși la plădirea unei taxe după situația materială a lor.

Taxa de întreținere va pentru fii de preoți solvenți 8000, Lei și 1000 Lei pentru baie, medicamente; iară pentru copiii mirenilor 9000 Lei și 1000 Lei. Taxa se va plăti în 4 rate: la înscriere, la 1 Noemvrie, 1 Februarie și 1 Aprilie. Taxa de 1000 Lei se va achita la înscriere. În caz de repășire, nu se va restitui această taxă.

Taxele plătite pentru cvartalul început — nu se restituie în caz de repășire.

Cererile de primire scrise de părinți ori tutori vor avea să fie înaintate Consiliului Arhiepiscopesc din Sibiu până la 1 August a. c.

Orfanii de preoți vor anexa: certificat școlar, certificat de sărăcie și familiar.

Elevii primiți vor avea să aducă cu sine: cele necesare pentru pat, linergie de corp și pat, tăcămuri și veselă

pentru masă, hainele și încălțăminte necesară. Rufăria trebuie să fie însemnată cu numele elevului.

Intrucât în decursul anului s'ar dovede, că taxa satorită nu este suficientă, ea se va majora după împrejurări, având elevii a plăti diferența satorită.

Preacucernicii preoți vor pune în vedere orfanilor de preoți, cât și altor elevi, să înainteze la timp cererile de primire, însoțite de toate actele, căci fără de acestea nu vor fi luate în considerare.

Sibiu, 19 Iunie 1934.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 255—934

(28) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor vacante de clasa a III-a Gusu și Reciu, protopopiatul Mercurei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu postul:

I. Gusu:

1. Intregirea dela stat a salarului conform coala B.
2. Casă parohială corespunzătoare cu toate dependințele.
3. Sesie parohială 13¹/₂ jugăre.
4. Stola legală.
5. O grădină de 400 stânjini □.

II. Reciu:

1. Intregirea dela stat.
2. Stola uzitată în protopopiat.
3. Sesie parohială 8 jugăre 897 stânjini □ arător și 3 jugăre fânaț.
4. Câte 5 ferie must dela familia întreaga și o lirie dela rest.
5. Folosința cimitirului.

De locuință se va îngrijii preotul.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc al Mercurei, în termenul deschis, împreună cu autorizația arhiepiscopescă, având reflectamții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare la biserica spre a face cunoștință cu poporul.

Mercurea, 31 Mai 1934.

Oficiul protopopesc cu consensul consiliilor parohiale.

Avram S. Păcurariu
protopop.

Nr. 293/931

(29) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei a II de clasa I din Jina, protopopiatul Mercurea, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Tel. Român.

Retribuțiile după acest post sânt:

1. Intregirea dotațiunei dela stat, conform coalei B.

2. Stola uzitată conform normativului stabilit de adunarea protopopească pentru parohiile tractului Mercurea, aprobat de P. V. Consiliu arhiepiscopesc.

3. Lemne de foc în natură.

Cererile de concurs, însoțite de documentele necesare, se vor înainta subsemnatului Oficiu protopopesc până la termenul fixat.

Concurenții își vor procura autorizație de a concursa dela Preaveneratul Consiliu arhiepiscopesc, și se vor prezenta în parohie, în o Duminecă sau sârbătoare, spre a face cunoștință cu enoriașii.

Mercurea, 29 Mai 1931.

Oficiul protopopesc ortodox român în înțelegere cu Consiliul parohial.

Avram S. Păcurariu
protopop

Pălării preoțești

Formatul Cristea, păroase și nepăroase, cum și pălării moi 10 cm. lățimea și mai înguste, tivite și netivite, se găsesc cu prețuri reduse la firma

Fritz Connerth, Sibiu, strada Regina Maria Nr. 1—3

Firma servește Onor. Preoțime de peste 50 ani. Vă rugăm a ne cerceta și a Vă convinge.